

Οι βασικές θεσμικές δυνατότητες που παρέχονται στον Συνήγορο του Πολίτη προκειμένου να εκπληρώσει την αποστολή του καθορίζονται στον ιδρυτικό του νόμο και στον κανονισμό λειτουργίας του.

**Αξιοποίηση
θεσμικών δυνατοτήτων**

Z.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Εκτός από τις κυρίως θεσμικές δυνατότητες, τις οποίες ο Συνήγορος του Πολίτη αξιοποιεί δυνάμει του ιδρυτικού του νόμου και θα εκτεθούν αναλυτικά στη συνέχεια, έχει προβλεφθεί και η συμμετοχή του Συνηγόρου του Πολίτη σε συλλογικά όργανα του κράτους, με σκοπό να αξιοποιηθεί η εμπειρία του σε θέματα προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και καταπολέμησης της κακοδιοίκησης. Ειδικότερα:

Ο καθηγητής Νικηφόρος Διαμαντούρος, υπό την ιδιότητα του Συνηγόρου του Πολίτη, αποτελεί εκ του νόμου τακτικό μέλος της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ). Ως αναπληρωματικό μέλος έχει οριστεί ο Βοηθός Συνήγορος Γιώργος Καμίνης, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Η ΕΕΔΑ συστήθηκε με τον Ν. 2667/1998 (ΦΕΚ Α' 281) και σύμφωνα με αυτόν αποτελεί συμβουλευτικό όργανο της πολιτείας σε θέματα προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Η βασική ιδέα που ενέπνευσε τη δημιουργία της ΕΕΔΑ είναι η διαρκής παρακολούθηση των εξελίξεων που σχετίζονται με το καθεστώς των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, η ενημέρωση της κοινής γνώμης για τους σχετικούς κινδύνους παραβίασης που ελλοχεύουν και, προπαντός, η παροχή συμβουλών για τη χάραξη σωστής κεντρικής πολιτικής για τα δικαιώματα του ανθρώπου.

Η ΕΕΔΑ λειτουργεί σε ολομέλεια και σε τμήματα. Ο Συνήγορος του Πολίτη και ο Βοηθός Συνήγορος μετέχουν στην ολομέλεια και στο Δ' Τμήμα, το οποίο έχει ως αντικείμενο την προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της ΕΕΔΑ, επιστήμονες του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Συνηγόρου του Πολίτη εκπόνησαν έκθεση επί του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης για τη μετανάστευση και ο Βοηθός Συνήγορος Γιώργος Καμίνης ανέλαβε την υποχρέωση να παρουσιάσει στις αρχές του έτους 2001 εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΕΕΔΑ επί του σχεδίου του (νέου) άρθρου 101Α της Επιτροπής Αναθεώρησης του Συντάγματος, το οποίο θα ρυθμίζει την ανάδειξη των μελών των ανεξάρτητων αρχών.

Επίσης, ο Συνήγορος του Πολίτη είναι εκ του νόμου μέλος του Εθνικού Συμβουλίου Διοικητικής Μεταρρύθμισης (ΕΣΔΔ), το οποίο συστήθηκε δυνάμει του άρθρου 2 του Ν. 2889/2000 (ΦΕΚ Α' 196) και της αρ. ΔΙΑΚ/Φ.37/21778 απόφασης της Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ΦΕΚ Β' 1218). Μεταξύ των βασικών αρμοδιοτήτων του ΕΣΔΔ είναι και η εισήγηση

προς την Κυβέρνηση των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων για τη βελτίωση της δημόσιας διοίκησης. Δεδομένου ότι το Συμβούλιο συγκροτήθηκε μόλις τον μήνα Οκτώβριο, πραγματοποιήσε μόνο μία πρώτη ενημερωτική συνεδρίαση μέσα στο 2000.

Ωστόσο, οι βασικές θεσμικές δυνατότητες που παρέχονται στον Συνήγορο του Πολίτη προκειμένου να εκπληρώσει την αποστολή του, καθορίζονται στον ιδρυτικό του νόμο (2477/1997) και στον κανονισμό λειτουργίας του (ΠΔ 273/1999) και είναι οι ακόλουθες:

α) Σύνταξη ετήσιας έκθεσης, στην οποία παρουσιάζονται οι σημαντικότερες υποθέσεις, διατυπώνονται νομοθετικές προτάσεις καθώς και εισηγήσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών. Η έκθεση υποβάλλεται τον Μάρτιο κάθε έτους στον Πρωθυπουργό και στον Πρόεδρο της Βουλής και κοινοποιείται στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

β) Σύνταξη ειδικών εκθέσεων κατά τη διάρκεια του έτους για θέματα εξαιρετικής σοβαρότητας. Οι εκθέσεις αυτές υποβάλλονται στον Πρωθυπουργό και στον Πρόεδρο της Βουλής και κοινοποιούνται στους καθ' ύλην αρμόδιους υπουργούς.

γ) Σύνταξη πορισμάτων, τα οποία υποβάλλονται στον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό και στις αρμόδιες υπηρεσίες. Για θέματα που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες της Αρχής και έχουν προκαλέσει ιδιαίτερα το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης, ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να επιληφθεί αυτεπάγγελτα. Το πόρισμα μιας τέτοιας έρευνας δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο τρόπο. Η δυνατότητα διενέργειας αυτοψίας, πραγματογνωμοσύνης κ.λπ., η οποία δεν τελεί υπό την άδεια καμίας άλλης αρχής, ενισχύει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα του έργου του Συνηγόρου του Πολίτη.

Αν κατά την έρευνα μιας υπόθεσης διαπιστωθεί παράνομη συμπεριφορά λειτουργού, υπαλλήλου ή μέλους της διοίκησης ή άρνηση συνεργασίας με τον Συνήγορο του Πολίτη, ο τελευταίος μπορεί να προκαλέσει την πειθαρχική δίωξη του υπαίτιου ή να προτείνει τη λήψη άλλων μέτρων, αν ο υπαίτιος δεν υπόκειται σε πειθαρχικό έλεγχο. Κατά τη διάρκεια του 2000 ο Συνήγορος του Πολίτη έκανε συχνά χρήση αυτού του μέτρου. Σε περιπτώσεις δε που προέκυψαν αποχρώσεις ενδείξεις για την τέλεση αξιόποινων πράξεων από λειτουργό, υπάλληλο ή μέλος της διοίκησης, ο Συνήγορος του Πολίτη διαβίβασε την έκθεση στον αρμόδιο εισαγγελέα.

2. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Κατά το έτος 2000, ο Συνήγορος του Πολίτη υπέβαλε ειδική έκθεση και των τεσσάρων Κύκλων για

τα φαινόμενα κακοδιοίκησης στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η συγκεκριμένη έκθεση στηρίχθηκε σε αναφορές και διαπιστώσεις των ετών 1998, 1999 και του πρώτου εξαμήνου του 2000.

2.1 ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Αφορμή της ειδικής έκθεσης για τους ΟΤΑ στάθηκε ο μεγάλος αριθμός αναφορών που στρέφονταν κατά υπηρεσιών των ΟΤΑ. Η έκθεση περιλαμβάνει διαπιστώσεις και συμπεράσματα από υποθέσεις που διερευνήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα 1.10.1998-30.6.2000. Η έκθεση αναφέρεται ως επί το πλείστον σε ζητήματα αστικού και φυσικού περιβάλλοντος, στις σχέσεις μεταξύ των πολιτών και των υπηρεσιών των ΟΤΑ, ενώ θίγονται και θέματα κοινωνικής πρόνοιας και δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Στην έκθεση αποκρυσταλλώνονται οι εμπειρίες από την εμπλοκή της Αρχής σε υποθέσεις στις οποίες προβάλλεται η κακοδιοίκηση της αυτοδιοίκησης. Όπως όμως αναφέρεται στην εισαγωγή της έκθεσης, οι αρνητικές της επισημάνσεις δεν χαρακτηρίζουν το σύνολο των ΟΤΑ ούτε το σύνολο της δραστηριότητάς τους. Αντίθετα, πρέπει να επισημανθεί ότι πολλοί ΟΤΑ συνεργάζονται αρμονικά με τον Συνήγορο του Πολίτη και αποδέχονται με θετικό πνεύμα τη διαμεσολάβησή του.

Ο Συνήγορος του Πολίτη διέκρινε ότι σοβαρές δυσλειτουργίες των ΟΤΑ έχουν ως αποτέλεσμα την καλλιέργεια κλίματος δυσπιστίας στην κοινή γνώμη απέναντι στον θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης. Από την έρευνα διαπιστώθηκε ειδικότερα ότι σημαντικά προβλήματα λειτουργίας οφείλονται κυρίως στην έλλειψη κατάλληλης στελέχωσης και υποδομής, στην εσφαλμένη αντίληψη για τον ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης, στην αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων και, σε κάποιες περιπτώσεις, στην παράνομη συμπεριφορά στελεχών και υπαλλήλων των ΟΤΑ.

Περαιτέρω, επισημάνθηκε η σχεδόν συστηματική παράλειψη των γενικών γραμματέων των περιφερειών να ασκήσουν τον νόμιμο έλεγχο επί των αιρετών δημάρχων και νομαρχών. Σε πολλές περιπτώσεις παρατηρήθηκε επίσης εμφανής απροθυμία αποδοχής της διαμεσολαβητικής προσπάθειας του Συνηγόρου του Πολίτη εκ μέρους των υπηρεσιών των ΟΤΑ. Η παρατηρούμενη αδράνεια των εντεταλμένων ελεγκτικών κρατικών οργάνων επιτρέπει –εάν δεν ενθαρρύνει– τη δημιουργία και την παγίωση καταστάσεων παρανομίας, αυθαιρεσίας και διαφθοράς, με τελική κατάληξη τη συστηματική παραβίαση αρχών του κράτους δικαίου

αλλά και τη σταδιακή αλλοτρίωση της συνείδησης των πολιτών, καθώς τελικά καθίσταται κοινή πεποίθηση ότι η παρανομία επιβραβεύεται (ενδεικτικά αναφέρονται οι περιπτώσεις αυθαίρετης δόμησης, καταπατήσεων δημόσιων εκτάσεων ή καταστροφής του περιβάλλοντος).

Για την άρση των δυσλειτουργιών που διαπιστώθηκαν και την εμπέδωση της νομιμότητας, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί απαραίτητη την ενίσχυση της στελέχωσης και της υποδομής των ΟΤΑ, την παράλληλη επιμόρφωση των τοπικών αιρετών εκπροσώπων και, κυρίως, τη δραστηριοποίηση της ελεγκτικής λειτουργίας των αρμόδιων αρχών.

2.2 ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Με την ευκαιρία της κατάθεσης στη Βουλή, στις 7.12.2000, του νομοσχεδίου «Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια. Κτήση της Ελληνικής Ιθαγένειας με πολιτογράφηση», επιστήμονες του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Συνηγόρου του Πολίτη εκπόνησαν σχετική έκθεση, η οποία κατατέθηκε στην Εθνική Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και χρησιμοποιήθηκε κατά τη σύνταξη των παρατηρήσεών της επί του νομοσχεδίου, τις οποίες απέστειλε στον Πρωθυπουργό, στον Πρόεδρο της Βουλής, στους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους των κομμάτων και στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή της Βουλής.

Η έκθεση κατ' αρχήν κρίνει θετικές ορισμένες καινοτομίες του νομοσχεδίου, κυριότερες από τις οποίες είναι η μεταφορά ουσιαστών αρμοδιοτήτων των οργάνων δημόσιας τάξης σε πολιτικά κρατικά όργανα και, βέβαια, οι αρκετά γενναιόδωρες ρυθμίσεις που περιέχονται τελικά στις μεταβατικές του διατάξεις για τους νυν στερούμενους νόμιμου τίτλου παραμονής που βρίσκονται στην Ελλάδα εδώ και έτη.

Ωστόσο, η φιλοσοφία του προτεινόμενου νομοσχεδίου δημιουργεί την εντύπωση ότι η παράνομη παρουσία αλλοδαπών στο εσωτερικό της χώρας είναι λίγο-πολύ ένα αιφνίδιο ιστορικό ατύχημα, που μπορεί ευχερώς να επιλυθεί οριστικά μέσω απλών νομοθετικών ρυθμίσεων, οι οποίες

α) θα αναχαιτίζουν κάθε μελλοντικό μεταναστευτικό ρεύμα προς τη χώρα μας, και

β) θα αποθαρρύνουν εφεξής τη δημιουργία μόνιμου πληθυσμού αλλοδαπών εργαζομένων με κατασταλτικά ως επί το πλείστον μέτρα.

Συγκεκριμένα, οι προτεινόμενες διατάξεις δεν προβλέπουν καμία διαδικασία που θα επέτρεπε είτε τη νομιμοποίηση αλλοδαπών που εισήλθαν με

οποιοδήποτε τρόπο παράνομα στη χώρα, αλλά έχουν πλέον ενσωματωθεί στην κοινωνική και οικονομική ζωή του τόπου, είτε την επάνοδο στη νομιμότητα όσων εξέπεσαν αυτής. Αντίθετα μάλιστα, τα πρόσωπα αυτά καθίστανται κυριολεκτικά αποσυνάγωγοι. Παράλληλα, εισάγονται διατάξεις που καθιστούν ακόμη συνοπτικότερη την ισχύουσα διαδικασία της διοικητικής απέλασης, ενώ φαίνεται να ευνοούν τη γενίκευση της χρήσης των μαζικών επαναπροωθήσεων.

Το κυριότερο ίσως πρόβλημα του νομοσχεδίου είναι ότι δεν λαμβάνει σοβαρά υπόψη εγγενείς αδυναμίες της ελληνικής διοίκησης που κατατρώχουν την αποτελεσματικότητα αλλά και τη νομιμότητα των ενεργειών της, με αποτέλεσμα τη διαιώνιση και την επίταση αυτού ακριβώς που επιθυμεί να εξαλείψει: την παρουσία παράνομα διαμενόντων και εργαζόμενων μεταναστών στη χώρα. Ενδεικτικά επισημαίνονται οι διαπιστωμένες σοβαρές δυσλειτουργίες που εμφανίζονται έντονα στα προξενικά γραφεία της χώρας, τα αναπόφευκτα κενά στην αποτελεσματική φύλαξη των συνόρων, οι ελλείψεις στελέχωσης και εμπειρίας στις γενικές γραμματείες περιφερειών, η έκθεση των ΟΤΑ σε πιέσεις τοπικών συμφερόντων και, βέβαια, η γενικότερη έλλειψη ευλυγισίας και διαφάνειας στις ακολουθούμενες διοικητικές πρακτικές.

2.3 ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΡΓΑΤΟΥΪΠΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΤΑΛΛΟΥ

Κατά τη διάρκεια του 2000, ο Κύκλος Κοινωνικής Προστασίας συνέταξε έκθεση έρευνας για τη λειτουργία του τέως Επικουρικού Ταμείου Εργατοϋπαλλήλων Μετάλλου (ΕΤΕΜ). Αφορμή για την έκθεση αυτή υπήρξε ο μεγάλος αριθμός των αναφορών (297) που δέχθηκε ο Συνήγορος του Πολίτη από τον Οκτώβριο του 1998 έως τον Δεκέμβριο του 2000 και αφορούσαν κυρίως την καθυστέρηση έκδοσης συνταξιοδοτικής απόφασης από το παραπάνω ταμείο. Η έκθεση θα δημοσιοποιηθεί στις αρχές του 2001.

3. ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Η παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη είναι δυνατή και με τη διαδικασία της αυτεπάγγελτης έρευνας υποθέσεων που έχουν προκαλέσει ιδιαίτερα το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης (άρθρο 4, παράγρ. 1 του Ν. 2477/1997).

Ο Συνήγορος του Πολίτη έκανε χρήση της δυνατότητας της αυτεπάγγελτης έρευνας στις δύο περιπτώσεις που ακολουθούν.

3.1 ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ» ΣΤΗΝ ΑΓΙΑΣΟ ΛΕΣΒΟΥ

Αφορμή για τη διενέργεια αυτεπάγγελτης έρευνας αποτέλεσαν δημοσιεύματα στον ελληνικό και ξένο Τύπο σχετικά με τις συνθήκες λειτουργίας του ιδρύματος, τα οποία προκάλεσαν το έντονο ενδιαφέρον της κοινής γνώμης.

Δύο φορές κατά τη διάρκεια του 2000 ο Συνήγορος του Πολίτη επισκέφθηκε το ίδρυμα και διενήργησε αυτοψία. Το πόρισμα που συντάχθηκε στο τέλος του έτους υποβλήθηκε στον Υπουργό και τον Υφυπουργό Υγείας και στις αρμόδιες υπηρεσίες και αποτέλεσε αντικείμενο ευρείας δημοσιότητας και συζήτησης.

Η έρευνα του Συνηγόρου του Πολίτη ανέδειξε μια σειρά από σοβαρά ζητήματα που άπτονται της εύρυθμης λειτουργίας ενός Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου προνοιακού χαρακτήρα και αγγίζουν το εξαιρετικά ευαίσθητο ζήτημα της προστασίας των δικαιωμάτων των προσώπων που περιθάλπονται σε παρόμοια ιδρύματα. Το παρωχημένο νομικό πλαίσιο λειτουργίας, η πεπαλαιωμένη και ελάχιστα λειτουργική κτιριακή και υλικοτεχνική υποδομή, η ανεπάρκεια του προσωπικού, η ελλιπής υγειονομική μέριμνα των τροφίμων, η απουσία προγραμμάτων επανένταξης και η ετερογένεια των περιθαλπομένων (η συνύπαρξη δηλαδή υπέργηρων, ψυχικά ασθενών, ανιάτων κ.ά.) είναι οι κυριότερες διαπιστώσεις της έρευνας.

Οι προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη προς τους αρμόδιους φορείς επισημαίνουν κατ' αρχήν την ανάγκη εφαρμογής μιας σύγχρονης προνοιακής αντίληψης και τη μεταρρύθμιση των μονάδων κοινωνικής φροντίδας, ειδικότερα δε για το συγκεκριμένο ίδρυμα την άμεση θέση σε ισχύ του νέου οργανισμού, τη διενέργεια τακτικών και έκτακτων ελέγχων σε κάθε επίπεδο λειτουργίας του ιδρύματος, τη στελέχωση με εξειδικευμένο επιστημονικό, κυρίως ιατρικό, νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό, την ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση της κτιριακής και υλικοτεχνικής υποδομής, τη βελτίωση των συνθηκών σίτισης, υγιεινής, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, κοινωνικής επανένταξης, ψυχαγωγίας κ.λπ.

Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας ενημέρωσε εγγράφως τον Συνήγορο του Πολίτη για τις ενέργειες που έχουν γίνει και τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας του ιδρύματος.

Ο Συνήγορος του Πολίτη θα παρακολουθήσει την εφαρμογή των προτάσεών του και, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, θα παρέμβει εκ νέου.

3.2 ΛΙΜΕΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΕΑΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Είναι γνωστό ότι η μετακίνηση των πολιτών, ελλήνων και αλλοδαπών, μέσω του ακτοπλοϊκού δικτύου της χώρας είναι ιδιαίτερα αυξημένη κατά τους θερινούς μήνες.

Η παραβίαση των όρων ασφαλείας των επιβατών, καθώς και η τλαιπωρία τους από τη μη τήρηση των προκαθορισμένων ωρών αναχώρησης και άφιξης των πλοίων πλήττουν την εικόνα της χώρας μας στο εξωτερικό και δημιουργούν αντικίνητρα για την προσέλκυση τουριστών.

Οι πληροφορίες που υπέπεσαν στην αντίληψη του Συνηγόρου του Πολίτη από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για επιβίβαση υπεράριθμων επιβατών και για προσωρινή απαγόρευση απόπλου του πλοίου «Εξπρές Κάρυστος» από το λιμάνι της Κέας στις 9 Ιουλίου 2000 αποτέλεσαν αφορμή για τη διενέργεια αυτεπάγγελτης έρευνας και αυτοψίας στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Σκοπός της έρευνας ήταν να διαπιστωθούν τα αίτια και οι συνθήκες υπό τις οποίες δημιουργήθηκαν σοβαρά προβλήματα στο λιμάνι της Κέας κατά την επιβίβαση των επιβατών στο πλοίο «Εξπρές Κάρυστος».

Από τις συναντήσεις και τις συζητήσεις που είχε ο Συνήγορος του Πολίτη με τα αρμόδια στελέχη των εμπλεκόμενων υπηρεσιών διαπιστώθηκαν τα εξής:

α) επιβίβαση υπεράριθμων επιβατών στο πλοίο «Εξπρές Κάρυστος» στις 9 Ιουλίου 2000,

β) καθυστέρηση του απόπλου του εν λόγω πλοίου για περισσότερο από 6 ώρες, με επακόλουθο την τλαιπωρία των επιβατών, και

γ) παράλειψη οφειλόμενων ενεργειών εκ μέρους των λιμενικών αρχών, οι οποίες έχουν την ευθύνη για την ομαλή και απρόσκοπτη επιβίβαση και αποβίβαση στα πλοία και μεριμνούν για τον ασφαλή απόπλου και κατάπλου των πλοίων.

Μετά την αξιολόγηση των διαπιστώσεων που προέκυψαν από την έρευνα της υπόθεσης, ο Συνήγορος του Πολίτη απέστειλε πόρισμα στον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας και τις αρμόδιες υπηρεσίες, στο οποίο πρότεινε τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:

- Καλύτερη οργάνωση του χώρου του λιμένα της Κέας για την ομαλή και ασφαλή επιβίβαση των επιβατών στα πλοία. Η μελέτη για τη δημιουργία ξεχωριστού στεγασμένου χώρου θα πρέπει να γίνει με πρωτοβουλία του Λιμενικού Ταμείου, ύστερα από πρόταση της λιμενικής αρχής για την αναγκαιότητά της και με τη συνεργασία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ώστε

να συνδυαστεί η λειτουργικότητα του χώρου με τη διατήρηση του περιβαλλοντικού χαρακτήρα του λιμανιού.

- Δημιουργία χώρου ελέγχου των εισιτηρίων (check-in) για τον πληρέστερο έλεγχο των προς επιβίβαση επιβατών και τον ασφαλή απόπλου των πλοίων.

- Ενίσχυση της δύναμης του Λιμενικού Σταθμού Κέας από άνδρες του Λιμεναρχείου Λαυρίου σε περιόδους αιχμής.

- Διενέργεια εντατικών ελέγχων των πρακτορείων από τις λιμενικές αρχές κατά τις περιόδους αιχμής, προκειμένου να μην εκδίδονται υπεράριθμα εισιτήρια.

- Έλεγχο από τις λιμενικές αρχές του προσωπικού των πλοίων που είναι υπεύθυνο για την καταμέτρηση των επιβατών.

- Ένταξη όλων των πρακτορείων στο ενιαίο on-line σύστημα καταχώρισης και έκδοσης εισιτηρίων προς διευκόλυνση των παραπάνω ελέγχων (επισημαίνεται ότι έχει δοθεί παράταση από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας για την ένταξη στο εν λόγω σύστημα).

- Τυποποίηση των ελέγχων και των ενεργειών εκ μέρους των λιμενικών αρχών, ώστε να μη δημιουργείται στους πολίτες και στους εμπλεκόμενους φορείς η εντύπωση ότι οι λιμενικές αρχές «ευνουούν» μέσα από τις διαδικασίες ορισμένες ακτοπλοϊκές εταιρείες.

Κατά την άποψη του Συνηγόρου του Πολίτη, οι παραπάνω προτάσεις θα συμβάλουν στην καλύτερη συνεργασία των λιμενικών αρχών με τις τοπικές αρχές, τους πράκτορες, το προσωπικό των πλοίων και, κυρίως, με τους κατοίκους.

4. ΑΥΤΟΨΙΕΣ

Σε αρκετές περιπτώσεις, προτού προβεί σε κρίση για το βάσιμο ή μη μιας αναφοράς, ο Συνήγορος του Πολίτη έκρινε σκόπιμο να διαμορφώσει ίδια αντίληψη των πραγμάτων, διενεργώντας αυτοψία, η οποία, όταν συνδυάζεται και με επιτόπια επίσκεψη σε δημόσια υπηρεσία, παρέχει την ευκαιρία για προσωπικό διάλογο με τα αρμόδια διοικητικά όργανα.

Οι περιπτώσεις στις οποίες πραγματοποιήθηκε αυτοψία σε δημόσια υπηρεσία είναι οι ακόλουθες, κατά Κύκλο.

Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

- *Θεραπευτήριο Ψυχικών Παθήσεων Χανίων*. Διενεργήθηκε αυτοψία, προκειμένου να διαπιστωθεί η καταλληλότητα του χώρου διαμονής των αντιρρησιών συνείδησης που υπηρετούν εκεί πολιτική

εναλλακτική θητεία. Κατά την προκαταρκτική διαδικασία της αυτοψίας, ο Συνήγορος του Πολίτη διαπίστωσε ολιγωρία των Διευθύνσεων ΟΤΑ και Υγείας της Περιφέρειας Κρήτης να διατεθεί κατάλληλο προσωπικό για τη διενέργεια της αυτοψίας. Ο Συνήγορος του Πολίτη πρότεινε τη λήψη μέτρων ώστε να διασφαλιστεί η συνεργασία των αρμόδιων υπηρεσιών με τους ενδιαφερομένους (υπόθεση 4101/1999).

- *Ελληνικό Προξενείο Τιράνων Αλβανίας*. Η αυτοψία πραγματοποιήθηκε, προκειμένου να διαπιστωθεί η συμμόρφωση του προξενείου σε προηγούμενες υποδείξεις του Συνηγόρου του Πολίτη σχετικά με την τήρηση πρωτοκόλλου για την καταχώριση των αιτημάτων χορήγησης θεωρησέων εισόδου σε αλβανούς υπηκόους. Διαπιστώθηκε ότι το μεγαλύτερο μέρος των προτάσεων του Συνηγόρου του Πολίτη είχε γίνει αποδεκτό, με αποτέλεσμα να επικρατεί πλέον καθεστώς σχετικής διαφάνειας στις συναλλαγές του Προξενείου με τον τοπικό πληθυσμό (υπόθεση 5544/1999).

- *Αστυνομικό Τμήμα Ηρακλείου Κρήτης*. Η αυτοψία πραγματοποιήθηκε για να εξακριβωθούν οι συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων. Διαπιστώθηκε ότι το κτίριο όπου στεγάζεται το κρατητήριο Ηρακλείου δεν επαρκεί για τη διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης. Ο Συνήγορος του Πολίτη πρότεινε τη μεταστέγαση του κρατητηρίου, τον διαχωρισμό των υποδίκων, την αύξηση των τροφείων και τον καλύτερο καθαρισμό του χώρου. Η έκθεση αυτοψίας διαβιβάστηκε στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης (υπόθεση 12580/1999).

- *Δικαστική Φυλακή Ιωαννίνων*. Η αυτοψία αφορούσε τις συνθήκες διαβίωσης και ιατρικής περίθαλψης των κρατουμένων. Διαπιστώθηκε ότι το κυριότερο πρόβλημα είναι ο υπερπληθυσμός της φυλακής, με αποτέλεσμα να έχουν μετατραπεί σε κοιτώνες ακόμη και οι στενοί διάδρομοι του κτιρίου. Η παρεχόμενη ιατρική περίθαλψη επιδέχεται βελτιώσεις (επισκέψεις ψυχιάτρου, εμβολιασμός των κρατουμένων για μεταδοτικές ασθένειες κ.ά.). Ο Συνήγορος του Πολίτη επέστησε την προσοχή της διεύθυνσης της φυλακής στην τήρηση των διατάξεων του Σωφρονιστικού Κώδικα ως προς το θέμα της ίσης μεταχείρισης και της ένταξης των κρατουμένων σε προγράμματα εργασίας και επαγγελματικής κατάρτισης. Προτάθηκε, επίσης, η ενίσχυση της εσωτερικής φρούρησης για την ασφάλεια των εγκλειστών κατά τη διάρκεια της νύχτας. Η έκθεση αυτοψίας υποβλήθηκε στον Υπουργό Δικαιοσύνης και στη διεύθυνση του σωφρονιστικού καταστήματος τον Σεπτέμβριο του 2000 (υποθέσεις 11583/1999, 11585/1999, 11589/1999).

Κύκλος Κοινωνικής Προστασίας

- *Σισμανόγλειο Νοσοκομείο*. Η αυτοψία πραγματοποιήθηκε προκειμένου να ελεγχθεί το περιεχόμενο αναφοράς που αφορούσε τη χωροταξική διάταξη των γραφείων των νοσηλευτών σε σχέση με τους θαλάμους των ασθενών, καθώς και την εγκατάσταση μεγαφώνου στον χώρο του νοσοκομείου για την εξαγγελία οδηγιών (υπόθεση 566/2000).

- *Διεύθυνση Υγιεινής Νομαρχίας Ανατολικής Αττικής*. Η αυτοψία διενεργήθηκε για να εξακριβωθεί η καταλληλότητα του χώρου για τη λειτουργία ιδιωτικού οδοντιατρείου. Ο Συνήγορος του Πολίτη έκρινε ότι ο χώρος ήταν κατάλληλος και η άδεια χορηγήθηκε (1098/2000).

- *Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων*. Διαπιστώθηκαν οργανωτικά προβλήματα, ανεπαρκής αριθμός προσωπικού και σημαντικές καθυστερήσεις στην έκδοση συνταξιοδοτικών αποφάσεων (υπόθεση 4465/2000).

- *Ληξιαρχείο Αμαρουσίου*. Η αυτοψία πραγματοποιήθηκε για να διαπιστωθεί η τήρηση των διατάξεων του Ν. 344/1976 περί ληξιαρχικών πράξεων, του ΠΔ περί δημοτολογίων και του ΝΔ 15/21.12.70, όπως αντικαταστάθηκε από τον Ν. 2119/1993 περί Μητρώου Αρρένων. Διαπιστώθηκε πλημμελής εφαρμογή των οικείων διατάξεων. Σχετικό πόρισμα εστάλη στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (υπόθεση 2588/1999).

- *Γενικό Περιφερειακό Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα»*. Διαπιστώθηκε πλημμελής τήρηση αρχείων σχετικά με τη νοσηλεία και τον θάνατο νεογνών (υπόθεση 3528/1999).

- *Νοσοκομείο «Παπανικολάου» Θεσσαλονίκης, Κέντρο Μεταμοσχεύσεων Μυελού*. Διενεργήθηκε αυτοψία του χώρου, καθώς και δειγματοληπτικός έλεγχος των αρχείων των ασθενών και συγκεντρώθηκαν στοιχεία για τη σύνταξη πορίσματος (υπόθεση 11330/2000).

- *Ιπποκράτειο Νοσοκομείο και Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης*. Διενεργήθηκε αυτοψία του χώρου, ελήφθησαν μαρτυρικές καταθέσεις προσώπων, καθώς και άλλα απαραίτητα στοιχεία για τη σύνταξη πορίσματος (υπόθεση 11591/2000).

- *Καταυλισμός σεισμοπλήκτων του Δήμου Νίκαιας*. Διενεργήθηκε αυτοψία, προκειμένου να διαπιστωθούν οι πραγματικές συνθήκες λειτουργίας του καταυλισμού των σεισμοπλήκτων. Πραγματοποιήθηκε επιτόπια σύσκεψη και διαμεσολάβηση με ενοίκους και εκπρόσωπο του δήμου, προτάθηκαν τρόποι επίλυσης των πρακτικών προβλημάτων και επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ του δήμου και των πολιτών για τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας του καταυλισμού (υπόθεση 15316/2000).

Κύκλος Ποιότητας Ζωής

• *Πολεοδομικό Γραφείο Ναυπάκτου, Αστυνομία Ναυπάκτου.* Διαπιστώθηκε η μη τήρηση της απαγόρευσης, που ίσχυε από τον Δεκέμβριο 1998 έως και τον Ιούλιο 2000, για εκτέλεση οικοδομικών εργασιών και έκδοση οικοδομικών αδειών. Οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες παραπέμφθηκαν στον εισαγγελέα (υπόθεση 21/1998).

• *Δήμος Αιγάλεω.* Διενεργήθηκε αυτοψία σχετικά με την τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων. Με αφορμή μεμονωμένη περίπτωση, διαπιστώθηκε η αναγκαιότητα συνολικής αντιμετώπισης του προβλήματος, το οποίο εμφανίζεται και σε άλλους δήμους (υπόθεση 226/2000).

• *Δήμος Αταλάντης.* Έγινε αυτοψία για τη μη χορήγηση άδειας ίδρυσης βουστασίου στην περιοχή του Δήμου Αταλάντης. Παρά τις θετικές γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων οργάνων και μολονότι υποχρεούται να προβεί στην έκδοση άδειας ίδρυσης βουστασίου, ο Δήμος Αταλάντης αρνείται να τη χορηγήσει. Οι οριστικές θέσεις του Συνηγούρου του Πολίτη θα διαμορφωθούν μετά την αξιολόγηση των σχετικών εγγράφων (υπόθεση 1224/1998).

• *Υπουργείο Πολιτισμού, Διεύθυνση Πολιτιστικών Κτιρίων και Αναστηλώσεως Νεωτέρων Μνημείων.* Με την παρέμβαση του Συνηγούρου του Πολίτη καταδικάστηκαν τα ετοιμόρροπα τμήματα κτιρίου ιδιοκτησίας του Υπουργείου Πολιτισμού και απομακρύνθηκαν μπάζα και απορρίμματα που είχαν συσσωρευθεί στην αυλή παρακείμενης κατοικίας (υπόθεση 9363/1999).

• *Πολεοδομικά Γραφεία Νάξου, Πάρου, Θήρας.* Διενεργήθηκαν αυτοψίες, από τις οποίες διαπιστώθηκαν ελλείψεις έλεγχου ως προς τη διάθεση λιπαντικών ουσιών από τα τοπικά συνεργεία αυτοκινήτων της περιοχής (υποθέσεις 3553/1999, 4252/1999, 8649/1999, 2676/2000, 5029/2000, 7904/2000, 7921/2000, 9652/2000).

• *Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων.* Διαπιστώθηκε υπέρμετρη δέσμευση ιδιοκτησίας, καθώς και ύπαρξη αυθαίρετων κτισμάτων σε αρχαιολογικό χώρο (υπόθεση 836/1999).

• *Πολεοδομικό Γραφείο Αγίας Παρασκευής.* Διαπιστώθηκαν συγκεκριμένες παρανομίες της υπηρεσίας. Συντάχθηκε ειδικό πόρισμα, το οποίο υποβλήθηκε στις αρμόδιες υπηρεσίες (υπόθεση 8078/2000).

• *Νομαρχία Χαλκιδικής, Δήμος Παναγίας.* Διαπιστώθηκαν παρανομίες και καταστροφές από πλημύρες (υπόθεση 4688/2000).

• *Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κορινθίας.* Διαπιστώθηκε θαλάσσια ρύπανση από ιχθυοκαλλιέργειες. Η οριστική θέση του Συνηγούρου του Πολίτη θα διαμορφωθεί αφού αξιοποιηθούν τα σχετικά στοιχεία

που προέκυψαν από την αυτοψία (υπόθεση 11701/1999).

• *Δήμος Χαλανδρίου.* Διενεργήθηκε αυτοψία στη Ρεματιά Χαλανδρίου, η δε παρέμβαση του Συνηγούρου του Πολίτη συνέβαλε στην αναδάσωση της καμένης περιοχής (υπόθεση 11802/1999).

• *Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Καβάλας.* Διαπιστώθηκαν σοβαρές παραλείψεις εκ μέρους των εμπλεκόμενων υπηρεσιών σχετικά με την έκδοση άδειας εγκατάστασης βουστασίου στη Χρυσούπολη Καβάλας (υπόθεση 4792/1999).

Κύκλος Σχέσεων Κράτους-Πολίτη

• *Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λέσβου, Διεύθυνση Γεωργίας.* Η αυτοψία διενεργήθηκε προκειμένου να διαπιστωθεί εάν οι ελαιοτριβείς, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια εντάχθηκαν στο Μέτρο 6 του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Βορείου Αιγαίου 1994-1999, τηρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις. Επίσης, διενεργήθηκε αυτοψία σε δύο ελαιοτριβεία για να διαπιστωθεί εάν διέθεταν τον απαιτούμενο εξοπλισμό (δεξαμενές) για παραγωγή ελαιόλαδου (προϊόντα με γεωγραφική ένδειξη). Η σύνταξη του πορίσματος δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί (υπόθεση 6014/2000).

• *Δήμος Καλλιθέας Ρόδου.* Η αυτοψία πραγματοποιήθηκε προκειμένου να διαπιστωθεί η καταλληλότητα του χώρου τοποθέτησης αναπηρικού περιπτέρου στην Ψίνθο, καθώς και οι λόγοι μη εκτέλεσης της σχετικής απόφασης του Νομάρχη Ρόδου. Ο Συνηγός του Πολίτη διαπίστωσε ότι θα έπρεπε να τροποποιηθεί η σχετική απόφαση του Νομάρχη ως προς τον χώρο εγκατάστασης του περιπτέρου (υπόθεση 9762/2000).

• *Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Ρόδου (ΔΕΥΑΡ).* Έγινε αυτοψία εξαιτίας της άρνησης της ΔΕΥΑΡ να υδροδοτήσει υπαίθριο σταθμό αυτοκινήτων. Διαπιστώθηκε ότι η ΔΕΥΑΡ δεν υδροδοτούσε τον σταθμό επειδή υπήρχε ανεργός παροχή στο ακίνητο, η οποία είχε επιβαρυνθεί με τόκους, το σύνολο των οποίων υπερέβαινε κατά 25% περίπου το ποσόν της αρχικής οφειλής. Ο πολίτης αποδέχθηκε την υποχρέωση καταβολής της νόμιμης οφειλής του και η ΔΕΥΑΡ δεσμεύθηκε να διαγράψει τους τόκους (υπόθεση 8112/2000).

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω και τη σύγκριση με ανάλογα μεγέθη που περιλαμβάνονται στις προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις της Αρχής, το 2000 διενεργήθηκε αυξημένος αριθμός αυτοψιών, γεγονός που αναδεικνύει την αυτοψία σε ολοένα και πιο σημαντικό θεσμικό εργαλείο του Συνηγούρου του Πολίτη. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το επιστημονικό προσωπικό της Αρχής έχει επα-

νελημμένα επισκεφθεί διοικητικές υπηρεσίες, προκειμένου να αναζητήσει συγκεκριμένα στοιχεία και να επιταχύνει τη διαδικασία επίλυσης των οικείων υποθέσεων.

5. ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

5.1 ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Σε περιπτώσεις που η έρευνα κατέληξε στη διαπίστωση ότι υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις σοβαρής κακοδιοίκησης, βαριάς αμέλειας ή παράβασης νόμου εκ μέρους συγκεκριμένων διοικητικών οργάνων, ζητήθηκε η απόδοση ευθυνών. Η διοίκηση σε γενικές γραμμές ανταποκρίθηκε στις υποδείξεις του Συνηγόρου του Πολίτη, παραγγέλλοντας εσωτερικούς διοικητικούς πειθαρχικούς ελέγχους ή ένορκες διοικητικές εξετάσεις (ΕΔΕ), το αποτέλεσμα των οποίων κοινοποιήθηκε στον Συνήγορο του Πολίτη στις ακόλουθες περιπτώσεις.

5.1.1 Υπηρεσίες υγείας

- Έρευνα συνθηκών νοσηλείας και θανάτου νοσηλευομένου: ΕΔΕ από το Σισμανόγλειο Νοσοκομείο (υπόθεση 566/2000).

- Ανάρμοστη συμπεριφορά ιατρού: ΕΔΕ από το Περιφερειακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων «Χατζηκώστα» (υπόθεση 7835/1999).

- Καταγγελία για παράνομη μεταφορά νοσηλευομένου από τα εξωτερικά ιατρεία νοσοκομείου σε ιδιωτική ψυχιατρική κλινική: ΕΔΕ από το «Αχιλλοπούλειο» Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Βόλου (υπόθεση 8308/1999).

5.1.2 Τοπική αυτοδιοίκηση και αποκεντρωμένες υπηρεσίες

- Άρνηση συνεργασίας με τον Συνήγορο του Πολίτη. Ζητήθηκε πειθαρχικός έλεγχος κατά του Δημάρχου Οινόφυτων (υπόθεση 14018/1999).

- Ανάρμοστη συμπεριφορά υπαλλήλου της Διεύθυνσης Μεταφορών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσσαλονίκης. Παράβαση του άρθρου 27 του Ν. 2683/1999. Ζητήθηκε πειθαρχικός έλεγχος (υπόθεση 10862/2000).

- Άρνηση συνεργασίας του Δημάρχου Ρίου με τον Συνήγορο του Πολίτη. Ζητήθηκε πειθαρχικός έλεγχος (υπόθεση 12979/1999).

- Ανάρμοστη συμπεριφορά υπαλλήλου του Τμήματος Υγειονομικής Επιτροπής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αθηνών-Πειραιά. Ζητήθηκε πειθαρχικός έλεγχος (υπόθεση 11497/2000).

- Μη συμμόρφωση της Δημόσιας Επιχείρησης

Συντήρησης Έργων της Περιφέρειας Ηπείρου σε συμπεράσματα πορίσματος του Συνηγόρου του Πολίτη. Υπόνοιες για διάπραξη ποινικών αδικημάτων σε σχέση με τη χορήγηση αδειών καταλληλότητας οικοπέδου για τη δημιουργία πρατηρίου βενζίνης. Διενεργήθηκε ΕΔΕ (υπόθεση 59/1998).

- Ερωτηματικά σχετικά με τις προδιαγραφές ασφάλειας πλοίου και των προσόντων του κυβερνήτη και του πληρώματος στην άγωνα ακτοπλοϊκή γραμμή Καστού Λευκάδας - Καλάμου Λευκάδας - Μύτικα Αιτωλοακαρνανίας. Διενεργήθηκε ΕΔΕ από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (υπόθεση 4838/2000).

5.1.3 Γενικές παρατηρήσεις

Τα όσα διαπίστωσε ο Συνήγορος του Πολίτη το 1999 ως προς τη διαφαινόμενη τάση συγκάλυψης των ευθυνών στο εσωτερικό της δημόσιας διοίκησης ισχύουν και για το 2000. Η πρακτική αυτή έχει ως αποτέλεσμα την υπονόμηση της αποτελεσματικότητας και, σε τελευταία ανάλυση, της αξιοπιστίας των εσωτερικών ελέγχων της δημόσιας διοίκησης.

5.2 ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΡΧΗ

Κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του ιδρυτικού του νόμου (άρθρο 4, παράγρ. 10 του Ν. 2477/1997), ο Συνήγορος του Πολίτη παρέπεμψε στον εισαγγελέα τις ακόλουθες υποθέσεις, κατά την εξέταση των οποίων προέκυψαν αποχρώσεις ενδείξεις για τέλεση αξιόποινης πράξης:

- Μη εφαρμογή εντολής απαγόρευσης οικοδομικών εργασιών στην πόλη της Ναυπάκτου από την Αστυνομία και το Πολεοδομικό Γραφείο Ναυπάκτου, γεγονός που συνιστά παράβαση καθήκοντος (υπόθεση 21/1998).

- Έκδοση παράνομων οικοδομικών αδειών και παράνομες νομιμοποιήσεις αυθαίρετων κατασκευών από το Πολεοδομικό Γραφείο Αγρινίου (παράλληλη διενέργεια ΕΔΕ, υπόθεση 6115/1999).

- Έκδοση οικοδομικών αδειών από το Πολεοδομικό Γραφείο Φθιώτιδας κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας. Παραπέμπονται και άλλες υποθέσεις της ίδιας υπηρεσίας (παράλληλη διενέργεια ΕΔΕ, υπόθεση 1836/1999).

- Παράνομη έκδοση οικοδομικής άδειας σε προστατευόμενη περιοχή από το Πολεοδομικό Γραφείο Νάξου και την 1η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων. Προσπάθεια συγκάλυψης της υπόθεσης και άρνηση συνεργασίας (διενέργεια ΕΔΕ, υπόθεση 5029/2000).

- Παράνομες ενέργειες ως προς την έκδοση οικοδομικής άδειας από τη Διεύθυνση Πολεοδο-

μίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αθηνών (υπόθεση 1399/2000).

- Απόκρυψη στοιχείων, παράλειψη νόμιμων ενεργειών και ανοχή σε αυθαιρέσιες από το Πολεοδομικό Γραφείο Αμφιλοχίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αιτωλοακαρνανίας (υπόθεση 3409/1999).

- Κράτηση αλλοδαπού προς απέλαση από όργανα του Αστυνομικού Τμήματος Δραπετσώνας (υπόθεση 11500/2000).

- Έκδοση πλαστών βεβαιώσεων και άρνηση συνεργασίας με τον Συνήγορο του Πολίτη εκ μέρους των υπαλλήλων του Δήμου Γλυφάδας (παράλληλη διενέργεια ΕΔΕ, υπόθεση 753/2000).

- Άρνηση έκδοσης πράξης για χορήγηση οικο-

δομικής άδειας για ερασιτεχνικό ραδιοσταθμό από το Γραφείο Μεταφορών-Επικοινωνιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ανατολικής Αττικής (παράλληλη διενέργεια ΕΔΕ, υπόθεση 10057/1999).

- Παράλειψη της διοίκησης του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας να διερευνήσει παράβαση καθήκοντος (υπόθεση 15038/2000).

- Άρνηση εκτέλεσης απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας, που αναγνωρίζει οφειλές της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αρκαδίας σε ιδιώτη πολιτικό μηχανικό (υπόθεση 9913/1999).

- Προσκόμιση στο ΚΕΣΥ παραποιημένων στοιχείων από ενδιαφερόμενο ιατρό για πρόσληψη σε θέση διευθυντή του ΕΣΥ (υπόθεση 2851/1999).